

Themabijeenkomst 9 april 2017: “Nu regelen voor later” (Levens)testament en vragen rond de afwikkeling nalatenschap

Ondanks het prachtige weer luisterden ongeveer 30 leden naar H el ene Faasen - notaris in Amsterdam en lid van het Roze Stadsdorp Amsterdam. Zij legde de, soms lastige, materie op een heldere en onderhoudende manier uit en beantwoordde de vele vragen uit de zaal. Zelfs degenen die dachten alles al te weten hoorden nog nieuwe dingen. De les is: Laat je goed voorlichten, vraag advies en ga na of je je testament misschien moet aanpassen.

Een beknopt verslag:

De notaris maakt onderscheid tussen de fase van leven en overlijden bij overlijden hoort:

- testament
- uitvaart
- spullen
- lichaam (donor, ter beschikkingstelling)
- zorg kinderen

Bij leven hoort:

- Levenstestament
- Volmachten
- Euthanasieverklaring

Testament

Een testament maak je via een notaris, prijs gemiddeld 500 – 750, afhankelijk van de complexiteit. De vele voordelige aanbieders geven je prijzen van een standaardtestament, maar de ervaring is dat daar nog vaak allerlei kosten bijkomen.

In je testament leg je vast wie wat van jou erft als je dood bent. Is er geen testament dan erft de familie. Als je geen kinderen hebt en niets met familie van doen hebt is het belangrijk een testament te maken waarin je je wensen vastlegt.

In je testament leg je ook vast wie je executeur is (heette vroeger executeur-testamentair). Een executeur is de spil in de afwikkeling van jouw nalatenschap. Zoek daarvoor bij voorkeur (een jonger) iemand in jouw familie/omgeving. Een executeur heeft veel taken/werk, maar die kan ook anderen inschakelen. Je kunt het ook splitsen, bv   n executeur voor de uitvaart en één voor de financiën etc; ervaring is dat dit goed werkt

Het handigste is om zelf iemand te zoeken, maar er zijn alternatieven:

- professionele executeurs, maar dit is wel kostbaar
- executeurs van stichtingen voor goede doelen, maar dan moet je ze wel een substantieel bedrag nalaten (20 – 30.000 euro of meer)
- Je notaris regelt het tegen uurtarief van ong.  200,-- (een niet zo complexe erfenis uitregelen kost ongeveer 12 uur)

Dit laatste is – als je zelf echt niemand kunt vinden het handigst. Overigens is het gebruikelijk, ook als je zelf een executeur aanwijst, dat je die daarvoor een bepaald bedrag toekent in je testament.

Wat mag er in testament:

Je kunt in je testament erfgenamen aanwijzen en legaten geven. Met een legaat geef je iemand een specifiek geldbedrag of voorwerp(en) of object(en) (bijvoorbeeld een kunstcollectie). Een legataris krijgt alleen dat waar diegene recht op heeft en mag zich verder nergens mee bemoeien. Een erfgenaam deelt in je nalatenschap en kan zich ook met de afwikkeling bemoeien. Het is dus niet handig om erg veel erfgenamen te benoemen. Om diezelfde reden moet je ook goed nadenken of je een goed doel tot erfgenaam wilt maken. Zij mogen zich dan actief met de uitvoer bemoeien en daarbij krijgt je executeur ook nog eens te maken met heel veel papierwerk. Het is handiger hen een legaat na te laten.

Mocht het gevaar bestaan dat het aantal legaten de totale som van de erfenis gaat overtreffen (je weet immers nooit hoeveel geld je nog zult hebben tegen de tijd dat je overlijdt) dan kun je opnemen dat de legaten procentueel afnemen als vermogen afneemt.

Als je geld na wilt laten aan goede doelen kun je bij voldoende vermogen (>30.000) ook nog bepalen waar dat geld precies aan besteed mag worden. Dat doe je door een fonds te stichten.

Alle testamenten worden ingeschreven in een register en zijn zo voor nabestaanden (via de notaris) altijd vindbaar.

Uitvaart/spullen

Je uitvaartwensen kun je het best vastleggen in een codicil. Een codicil is een handgeschreven, gedateerd en ondertekend document (als het niet handgeschreven is kan het aangevochten worden!) waarin je zaken vastlegt over jouw uitvaart en wie dingen uit je inboedel zoals bv jouw sieraden krijgt. Je kunt er dus geen zaken rond geld of dure (kunst)collecties in vastleggen. Het is altijd handig dat een paar mensen weten van je codicil, zodat het niet na je dood door mensen verdonkeremaand kan worden.

Het voordeel van een codicil is dat je het zo kunt veranderen, een testament veranderen kost altijd geld.

Lichaam ter beschikking stellen/donorschap

Dit kan allebei, ook als je ouder bent. Het is wel belangrijk deze wensen vast te leggen in je medische dossier en met je nabestaanden te bespreken, zodat die dit snel kunnen laten weten aan een arts en ook om te voorkomen dat ze erdoor overvallen worden. Als je bijvoorbeeld je lichaam te beschikking stelt kan alleen een herdenkingsdienst zonder lichaam gehouden worden. Bij donorschap kan wel een begrafenis of crematie plaatsvinden. Overigens hebben jouw naasten het laatste woord wv donorschap, reden om hen duidelijk te laten weten wat jouw wensen zijn.

Geen testament

In die gevallen waarin iemand geen testament heeft en verder niets geregeld heeft dan regelt de gemeente Amsterdam de uitvaart op een goede en waardige manier.

Levenstestament

Een levenstestament is een aangeklede volmacht, waarin je vastlegt wie er namens jou je zaken mag behartigen zowel wat betreft de medische kant als de financieel juridische kant. Daarvoor kun je verschillende mensen vragen.

Heb je niemand dan kun je ook een bewindvoerder aanwijzen (en eventuele reserves). Dit bewindvoederschap wordt gedaan door vaak kleine bureaus, die niet zo duur zijn. Het voordeel als je dat bijtijds doet is dat je zelf met diegene kunt afstemmen wat jouw wensen zijn.

Het is wel verstandig - of je nu iemand vraagt die je kent of een bureau - dat je een toezichthouder benoemt waar de gevolmachtigde rekening en verantwoording aflegt vooral waar het de financiën betreft. Dat is voor jouw veiligheid, maar ook ter bescherming van de gevolmachtigde, die op die manier gedekt is. Die toezichthouder kan vriend of vriendin zijn of notaris. Aan je levenstestament kun je ook een euthanasie of pro life verklaring laten hechten.

Maak je een levenstestament bij een notaris dan zal die nagaan of het niet onder dwang is gegaan en daarna wordt het ingeschreven in een register. Nu hebben alleen kantonrechters daar toegang toe, en in de toekomst wellicht ook huisartsen.

De kosten zijn ongeveer hetzelfde als voor een testament en minder als je het tegelijk met een testament afsluit.

Als je dat niet geregeld hebt en je bent niet meer in staat om je zaken te regelen, dan moet een rechter een bewindvoerder aanwijzen, dat duurt minimaal 6 weken. Een bewindvoerder legt verantwoording af aan kantonrechter

Euthanasie en pro life verklaring

Deze gaan beide over hoe je de medische zorg rond je levenseinde wilt vormgeven en vallen buiten de deskundigheid van de notaris.

Hieraan zal later dit jaar nog een themabijeenkomst gewijd worden.

Kunnen we als Stadsdorp hierin ook iets voor elkaar betekenen?

Een aantal van de leden wil nagaan of we als Roze Stadsdorp Amsterdam iets voor elkaar kunnen betekenen in het afwikkelen van zaken voor en na het levenseinde. Hiervoor is door twee leden al veel voorwerk gedaan. Zij gaan hier met een aantal aanwezigen mee door en kijken of ze kunnen komen tot manieren waarop wij elkaar ook in dit opzicht zouden kunnen ondersteunen.

Als je hierover mee wilt denken laat dat dan weten via

info@rozestadsdorp.amsterdam